

Aktiviteten i det norske valuta- og derivatmarkedet i april 2019

Hvert tredje år siden 1989 har Norges Bank foretatt en undersøkelse av aktiviteten i det norske valutamarkedet i samarbeid med Bank for International Settlements (BIS). Årets undersøkelse er den ellevte i rekken. Tall fra april 2019 viser at den gjennomsnittlige daglige omsetningen i det norske valutamarkedet¹ har falt fra i overkant av 40 milliarder amerikanske dollar til 30 milliarder dollar. Målt i norske kroner var den gjennomsnittlige daglige omsetningen 257 milliarder kroner i april 2019. Ifølge foreløpige tall fra BIS hadde rapportørbankene i den norske undersøkelsen en markedsandel på 0,4 prosent av det globale valutamarkedet i april 2019, ned fra 0,6 prosent i april 2016.

Den gjennomsnittlige daglige omsetningen i det norske markedet for OTC rentederivater var om lag 6,5 milliarder amerikanske dollar mot om lag 3,5 milliarder amerikanske dollar i april 2016, en oppgang på 77 prosent. Omsetningen i fremtidige renteavtaler mer enn doblet seg, mens omsetningen i rentabytteavtaler økte med 27 prosent sammenliknet med april 2016. I likhet med undersøkelsen i 2016, ble det ikke registrert omsetning i renteopsjoner i april 2019. Ifølge foreløpige tall fra BIS hadde rapportørbankene i den norske undersøkelsen en markedsandel på 0,1 prosent av det globale markedet for OTC rentederivater i april 2019, uendret fra undersøkelsen i april 2016.

Bakgrunn for undersøkelsen

Deltakelse i BIS-undersøkelsen er frivillig. I 2019 deltok fem av syv forespurte banker og det anslås at om lag 80 prosent av aktiviteten i det norske markedet er dekket. Til sammenlikning deltok syv banker i tilsvarende undersøkelse i 2016. Et av formålene med undersøkelsen er at handlene skal registreres i det landet hvor handlerommet er geografisk plassert uavhengig av om handelen gjøres i navnet til hovedkontoret utenfor Norge eller i eget navn. Samtidig med at Norges Bank foretok sin undersøkelse ble tilsvarende undersøkelse gjennomført i regi av Bank for International Settlements (BIS) i 53 andre land. Omsetningstall fra denne undersøkelsen publiseres samtidig på BIS sin hjemmeside og i de landene som har deltatt i undersøkelsen. Det er anslått at om lag 1300 finansinstitusjoner deltok på verdensbasis. Formålet med undersøkelsen er å innhente omfattende og konsistent informasjon om aktiviteten i valuta- og derivatmarkedet. Opplysningene bidrar til at sentralbanker, myndigheter og markedsdeltakere kan se hvordan aktiviteten i markedene endrer seg over tid.

I de første årene (1989, 1992 og 1995) omfattet undersøkelsen kun omsetningen i valutamarkedet. Fra 1998 omfatter undersøkelsen også aktiviteten i derivatmarkedet utenom børs, det såkalte ”over the counter”-markedet (OTC). Undersøkelsen omfatter ikke derivater som handles på børs.

I tillegg til omsetningsundersøkelsen i april 2019 ble det gjennomført en separat undersøkelse i regi av BIS av utestående kontrakter ved utgangen av juni 2019. BIS planlegger å offentliggjøre en mer detaljert rapport om undersøkelsene i november 2019.

Rapportørbankene ble i undersøkelsen spurta om trender i omsetningen. Oppfatningen var at omsetningen i valuta- og derivatmarkedene var stabil det siste halvåret forut for undersøkelsen. I motsetning til undersøkelsen i 2016, ble omsetningen i april 2019 betegnet som lavere enn normalt. Påskjen er ofte

¹ Omfatter omsetningen i spotmarkedet, kjøp/salg av valuta på termin (outright), valutaswapper, valutabytteavtaler (basisswapper) og valutaopsjoner.

forbundet med lavere omsetning i finansmarkedene. At alle helligdagene i år falt på april, kan ha bidratt til en lavere omsetning.

Fra 2010 begynte BIS å inkludere valutaopsjoner og valutabytteavtaler (basisswapper) i omsetningsundersøkelsen for valutamarkedet. De historiske tabellene i denne rapporten er justert i henhold til dette.

Omsetningen i det norske valutamarkedet²

1. Fordeling på transaksjonstype

Tabell 1 viser valutaomsetningen i de syv siste BIS-undersøkelsene fra april 2001 til april 2019. Etter å ha vist en oppgang i 2016, falt den gjennomsnittlige daglige omsetningen i det norske valutamarkedet med rundt 25 prosent, fra om lag 40 milliarder amerikanske dollar i april 2016 til om lag 30 milliarder dollar i april 2019. Målt i norske kroner var den gjennomsnittlige daglige omsetningen i det norske valutamarkedet 257 milliarder i april 2019. Fall i omsetningen av spot og valutaterminforretninger bidro særlig til dette. En betydelig feilrapportering bidro til at tallet for spotomsetningen i april 2016 var for høyt og at tallet for omsetningen i valutaterminforretningene var for lavt. Fallet i spotomsetningen fra 2016 til 2019 i tabell 1 er derfor for stort, og fallet i omsetningen for valutaterminforretninger er for lavt. Omsetningen for valutabytteavtaler økte til 6,9 milliarder dollar fra 1,6 milliarder dollar i april 2016. Omsetningen av valutaopsjoner viste en nedgang fra 2,7 milliarder dollar i april 2016 til 1,4 milliarder dollar i april 2019.

Til sammenlikning viser foreløpige tall fra BIS at den daglige omsetningen i det globale valutamarkedet steg med 30 prosent fra april 2016 til april 2019. Gjennomsnittlig daglig omsetning steg i perioden fra 5,1 billioner amerikanske dollar til 6,6 billioner amerikanske dollar. Markedsandelen for norske kroner steg fra 1,7 prosent til 1,8 prosent av den globale omsetningen.

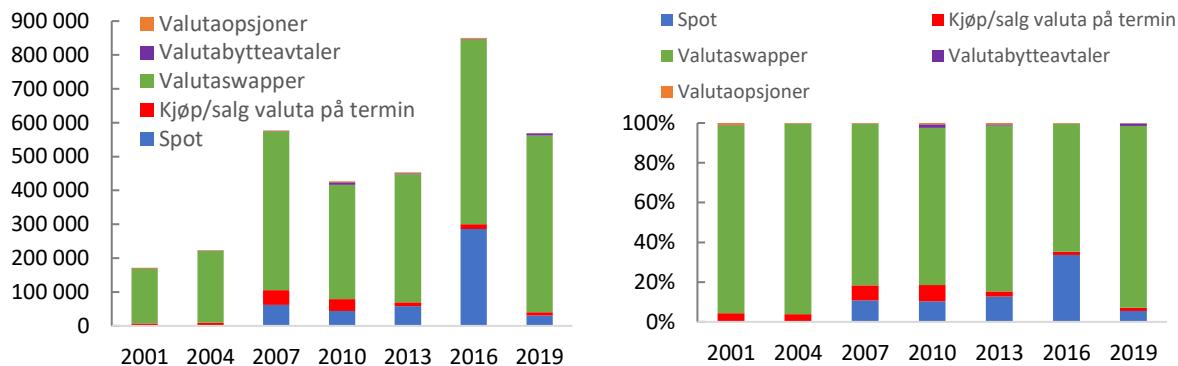
Tabell 1: Valutaomsetning i april fordelt på transaksjonstype. Millioner USD og NOK.

Transaksjonstype	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
Spot	61 541	51 920	62 291	44 050	57 956	286 233	30 863
Valutaterminforretninger	169 893	221 492	512 242	372 017	389 616	559 546	530 802
- <i>Kjøp/salg valuta på termin</i>	7 454	8 720	43 544	34 652	11 668	13 747	9 827
- <i>Valutaswapper</i>	162 439	212 772	468 698	337 365	377 948	545 799	520 975
Valutabytteavtaler (basisswapper)	300	312	969	7 771	3 423	1 578	6 852
Valutaopsjoner	1 726	938	1 966	2 717	2 700	2 674	1 372
Total USD millioner	233 460	274 662	577 468	426 555	453 694	850 032	569 890
Antall bankdager i april	18	19	18	19	21	21	19
Gj.snitt pr. bankdag (USD mill.)	12 970	14 456	32 081	22 450	21 605	40 478	29 994
Månedsgjennomsnitt USD/NOK	9,09	6,92	6,00	5,92	5,79	8,22	8,57
Total NOK millioner	2 103 735	1 892 011	3 447 198	2 434 026	2 611 173	6 987 263	4 881 284
Gj.snitt pr. bankdag (NOK mill.)	117 897	100 035	192 489	131 369	124 342	332 726	256 910

Handler mellom norske rapportører er målt kun én gang. Omsetningstall for valutamarkedet omfatter spot, kjøp/salg av valuta på termin, valutaswapper, valutabytteavtaler (basisswapper) og valutaopsjoner

² Bakerst i notatet er det vedlagt flere utfyllende tabeller.

Figur 1: Valutaomsetning i april fordelt på transaksjonstype. Millioner USD og prosentandeler. 2001 – 2019.

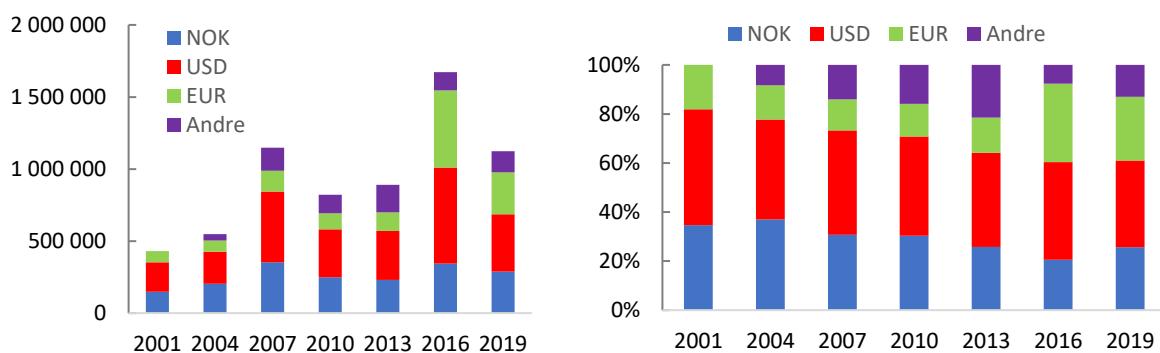
Undersøkelsen for valutaomsetningen i april 2019 viser at omsetningen i det norske valutaterminmarkedet fortsatt er betydelig større enn omsetningen i spotmarkedet. Fra tabell 1 og figur 1 ser vi at omsetningen i valutaswapper fortsatt utgjør den klart største andelen av de samlede valutaterminforretningene og at omsetningen i spotmarkedet, som tilfellet har vært siden 2007, fortsatt er høyere enn kjøp/salg av valuta på termin.

2. Valutafordeling i det norske valutamarkedet

I perioden fra april 2016 til april 2019 har dollarenes prosentvise andel av valutaomsetningen falt fra 39,9 prosent til 35,4 prosent, illustrert i figur 2. Også euroens andel har falt, fra 31,9 prosent til 26,1 prosent. Andelen av valutaomsetningen i norske kroner har økt fra 20,5 prosent til 25,6 prosent. Også andelen for andre valutaer har økt, fra 7,7 prosent til 13 prosent.

Tall fra BIS viser at dollaren har beholdt sin status som reservevaluta i det globale valutamarkedet. Globalt var dollaren involvert på én side i 88 prosent av alle valutatransaksjoner. Euroen var involvert på én side i 32 prosent av valutatransaksjoner globalt, og opprettholdt sin status som den nest mest omsatte valutaen. Tallene fra BIS viser også at valutaene til fremvoksende økonomier fortsetter å øke sin markedsandel, som i april 2019 var 25 prosent av alle valutatransaksjoner.

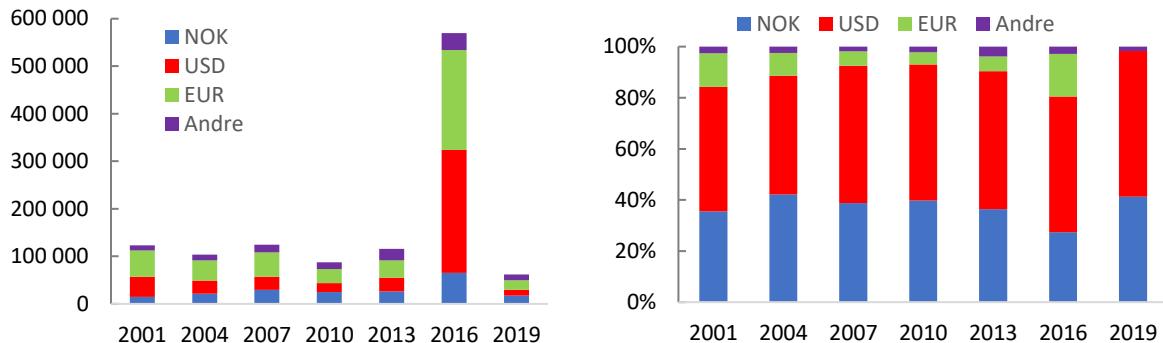
Figur 2: Valutaomsetning i april fordelt på valuta. Millioner USD og prosentandeler. 2001 –2019.

3. Valutafordeling i spotmarkedet

Etter å ha falt en del i 2016, økte andelen for norske kroner i spotmarkedet fra 11,5 prosent i april 2016 til 28,3 prosent i april 2019, se figur 3. Andelen av spotomsetningen i amerikanske dollar falt i perioden fra 45,4 prosent til 19,6 prosent, et nivå som er mer i tråd med årene før april 2016. Også euroens andel falt, fra 36,9 prosent til 32,4 prosent. Andelen av andre valutaer økte fra 6,2 prosent til 19,7 prosent.

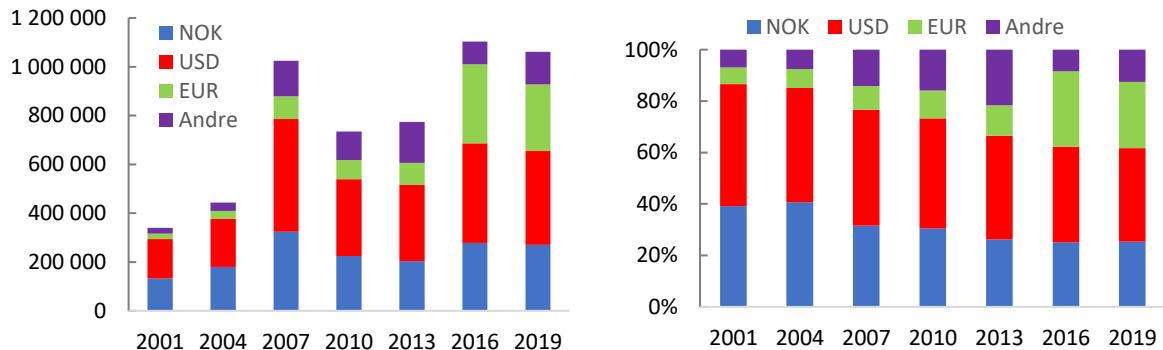
Figur 3: Omsetning i spotmarkedet i april fordelt på valuta. Millioner USD og prosentandeler. 2001 – 2019.

4. Valutafordeling i terminmarkedet

I valutaterminmarkedet, som inkluderer valutaswapper og kjøp/salg av valuta på termin (outright), var norske kroner involvert i 25,4 prosent av omsetningen i april 2019, om lag uendret fra april 2016, se figur 4. Amerikanske dollars andel falt noe sammenliknet med undersøkelsen i april 2016, fra 37,1 prosent til 36,3 prosent. I april 2016 var euroen involvert i 29,4 prosent av omsetningen, mens andelen i april 2019 falt til 25,7 prosent. Andelen til andre valutaer var på 12,6 prosent, opp fra 8,4 prosent i april 2016.

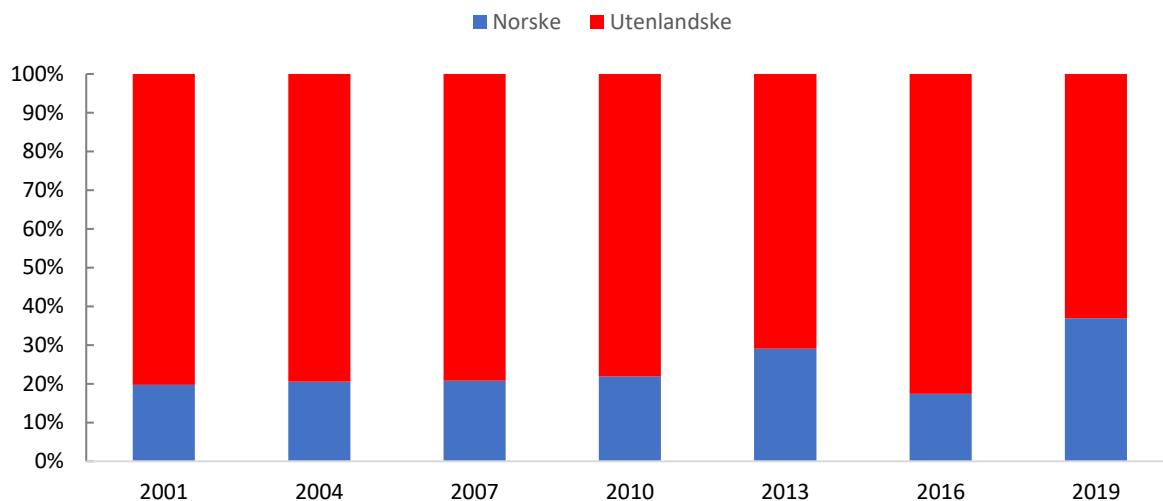
Figur 4: Omsetning i terminmarkedet i april fordelt på valuta. Millioner USD og prosentandeler. 2001 – 2019.

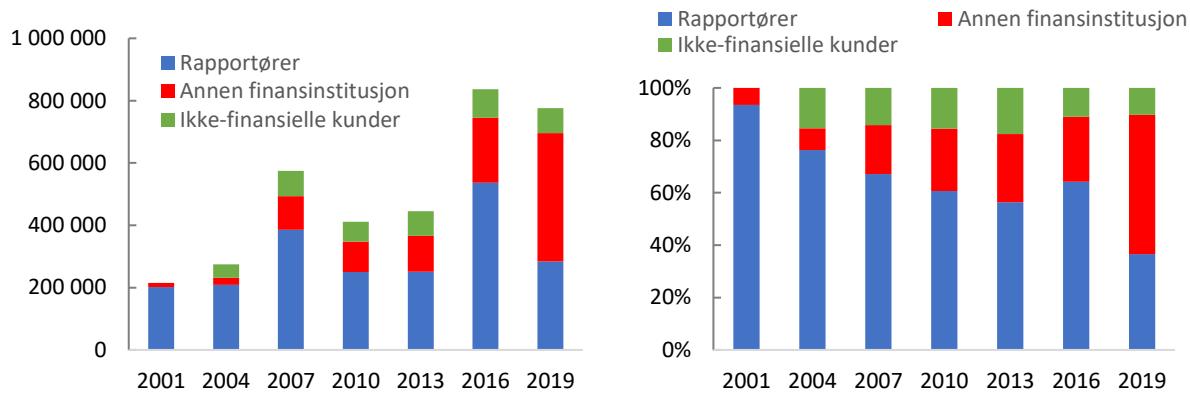
5. Motpartsfordeling i valutamarkedet

I figur 5a illustreres fordelingen mellom norske og utenlandske motparter i det norske valutamarkedet i perioden april 2001 til april 2019. Etter at norske aktørers andel falt i 2016, har andelen steget til høyeste nivå i perioden i årets undersøkelse. Andelen til norske aktører var 36,9 prosent i april 2019. Utenlandske aktørers andel falt fra 82,6 prosent i april 2016 til 63,1 prosent i april 2019. I figur 5b vises omsetningen fordelt på kategoriene rapportørbanker, annen finansinstitusjon og ikke-finansielle kunder. Rapportørbankenes andel av omsetningen har i stor grad vært fallende siden 2001. Den økte i april 2016 til 64,1 prosent, men falt til 49,8 prosent i april 2019. Andelen til andre finansinstitusjoner har derimot vist en økende tendens siden 2001. Fra april 2016 til april 2019 økte andelen fra 24,9 prosent til 36,2 prosent. Andelen til ikke-finansielle kunder økte noe i april 2019 til 14 prosent.

Figur 5a: Valutaomsetning i april fordelt på norske og utenlandske aktører. Prosentandeler. 2001 – 2019.

Figur 5b: Valutaomsetning i april fordelt på motpart. Millioner USD og prosentandeler. 2001 – 2019.

I april 2013 ble deltagende banker for første gang bedt om å gi en nærmere klassifisering av kategorien andre finansinstitusjoner. Forespørsmålet ble videreført også til undersøkelsen i april 2019. Tabell 2 viser de rapporterte tallene. Sammenliknet med april 2016 har kategorien ikke-rapportørbanker økt sin andel fra 20,9 prosent til 31,8 prosent i april 2019. Videre er andelene til de øvrige kategoriene nokså stabile, bortsett fra kategorien andre, som har økt sin andel til 0,7 prosent.

Tabell 2: Valutaomsetning i april – detaljert fordeling for andre finansinstitusjoner. Millioner USD og prosentandeler.

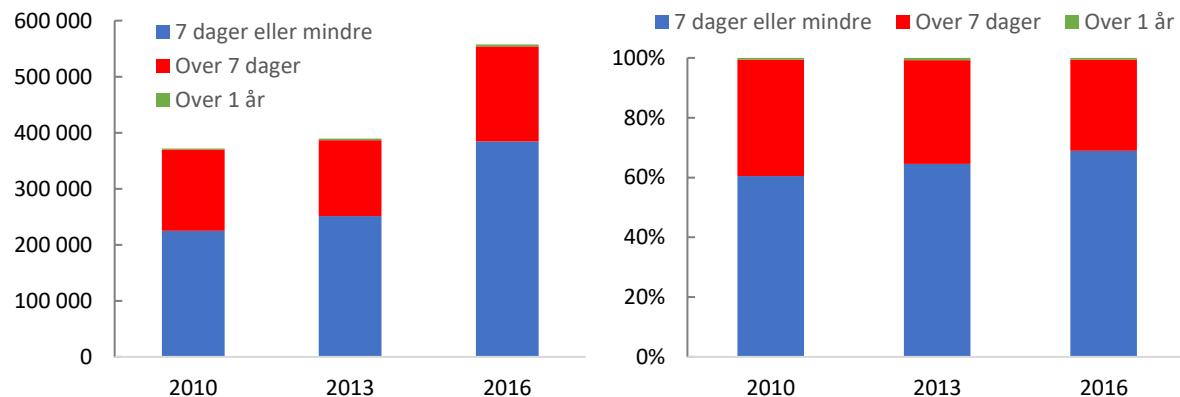
Motpart	2016	Andel	2019	Andel
Annen finansinstitusjon	208 394	24,9 %	206 192	36,2 %
- ikke-rapportørbanker	174 486	20,9 %	181 407	31,8 %
- institusjonelle investorer	29 756	3,6 %	19 757	3,5 %
- Hedge fond og firma som handler med egen bok	2 618	0,3 %	476	0,1 %
- statlig finansielle institusjoner	955	0,1 %	470	0,1 %
- andre	576	0,1 %	4 081	0,7 %
- uallokert	0	0,0 %	0	0,0 %

6. Løpetider i terminmarkedet

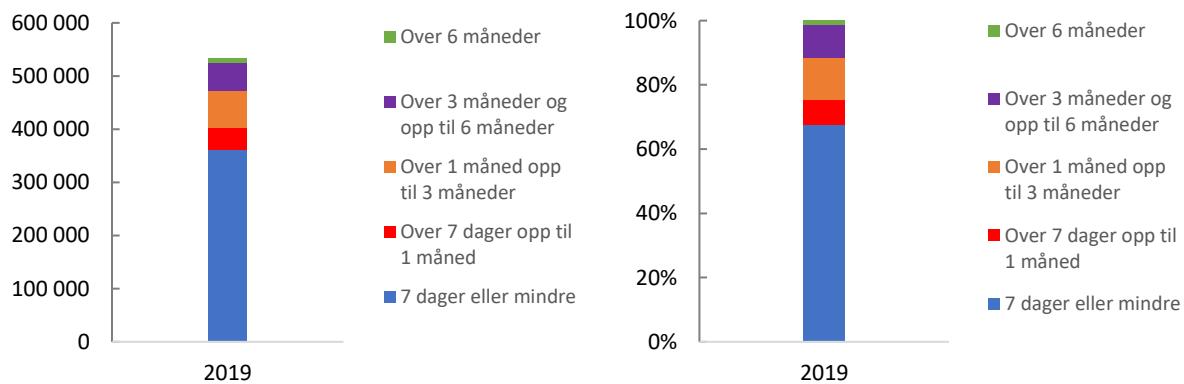
Størstedelen av valutaterminkontraktene har en løpetid på 7 dager eller kortere. I figur 6a fremgår det at andelen til disse kontraktene har vært økende siden 2010. Andelen valutaterminkontrakter med en løpetid fra 7 dager til 1 år har falt fra april 2010 til april 2016.

I undersøkelsen for april 2019 har deltakende rapportørbanker blitt bedt om å gi en mer detaljert kategorisering av løpetidene. Kategoriseringen i årets undersøkelse er fordelt på løpetidene 7 dager eller mindre, over 7 dager opp til 1 måned, over 1 måned opp til 3 måneder, over 3 måneder opp til 6 måneder, og over 6 måneder. I figur 6b illustreres bankenes rapporterte tall. Ved hjelp av den nye kategoriseringen kommer det klart fram at de færreste valutaterminkontraktene har en løpetid på over 6 måneder.

Figur 6a: Omsetning i terminmarkedet i april fordelt på løpetid. Millioner USD og prosentandeler. 2010 – 2016.

Figur 6b: Omsetning i terminmarkedet i april fordelt på mer detaljert løpetid. Millioner USD og prosentandeler. 2019.

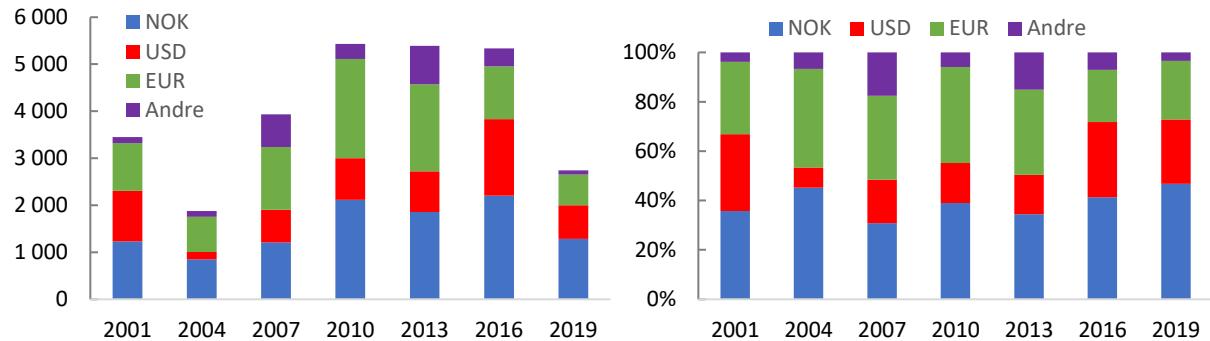

7. Valutafordeling i markedet for valutaopsjoner og valutabytteavtaler (basisswapper)

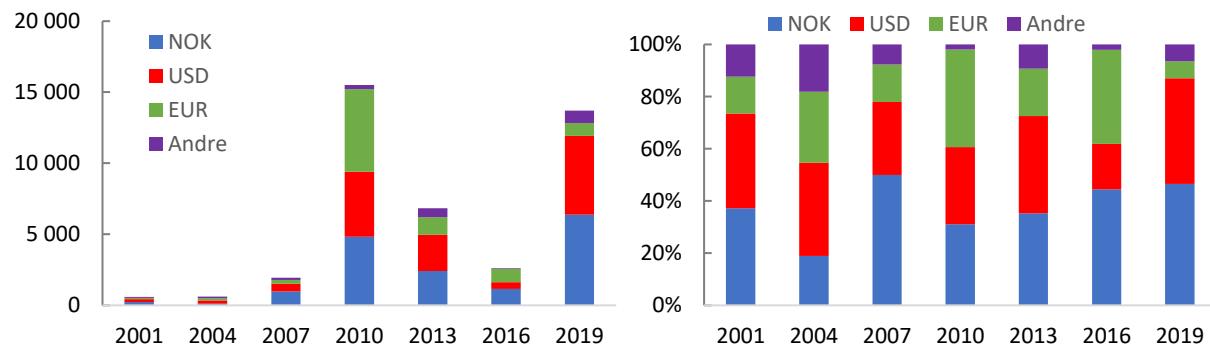
I figur 7a har totalomsetningen i markedet for valutaopsjoner falt fra 5,3 milliarder dollar i april 2016 til 2,7 milliarder dollar i april 2019. Norske kroner var involvert i 46,7 prosent av omsetningen i april 2019, en økning fra 41,4 prosent i april 2016. Omsetningen i amerikanske dollar og euro falt fra april 2016, men valutaenes andel av totalomsetningen i valutaopsjoner har holdt seg relativt stabil på henholdsvis 26,1 prosent og 23,8 prosent i april 2019. Totalomsetningen i markedet for valutabytteavtaler har økt i samme periode, fra 2,6 milliarder kroner i april 2016 til 13,7 milliarder i april 2019. Andelen til norske kroner har holdt seg stabil sammenliknet med april 2016, og er i årets undersøkelse 47 prosent. Endringer i andelene var større for de øvrige valutaene fra april 2016 til april

2019. Amerikanske dollar økte sin andel fra 17,4 prosent til 40,4 prosent, mens euroens andel falt fra 36,0 prosent til 6,6 prosent. Andre valutaer utgjorde 6,5 prosent av omsetningen i valutabytteavtaler, opp fra 2,1 prosent i april 2016.

Figur 7a: Omsetning av valutaopsjoner i april fordelt på valuta. Millioner USD og prosentandeler. 2001 – 2019.

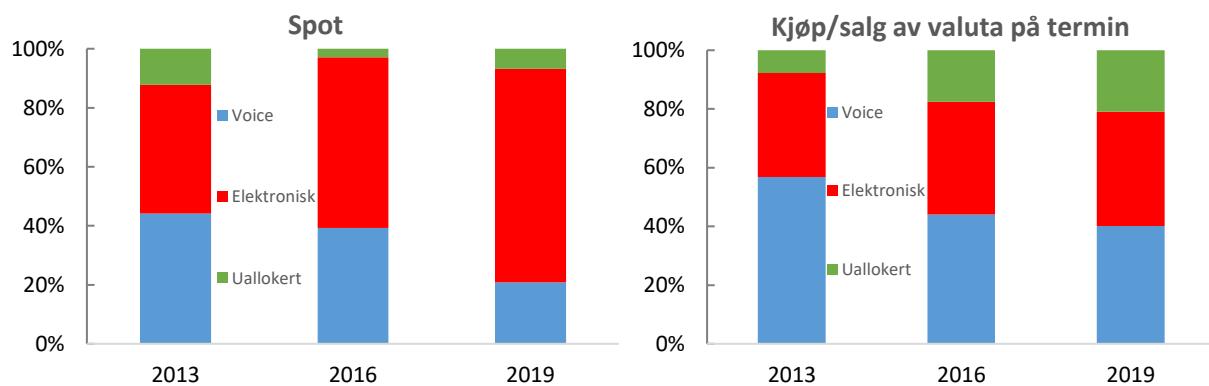
Figur 7b: Omsetning av valutabytteavtaler i april fordelt på valuta. Millioner USD og prosentandeler. 2001 – 2019.

8. Fordeling på markedsplasser

Andelen av valutaomsetningen i spotmarkedet som ble gjort på elektroniske handelsplattformer fortsatte trenden fra 2013 og 2016, og økte fra 57,8 prosent i april 2016 til 72,3 prosent i april 2019, se figur 8. Andelen kjøp/salg av valuta på termin på elektroniske plattformer er lite endret fra april 2016, og var 39 prosent i april 2019. Samtidig falt andelen som gjøres via telefon (voice) i begge markeder. Nedgangen i spotmarkedet var størst, fra 39,3 prosent i april 2016 til 20,9 prosent i april 2019.

Figur 8: Valutaomsetning i april i spotmarkedet og for kjøp/salg av valuta på termin fordelt på markedsplasser³. Prosentandeler. 2013 – 2019.

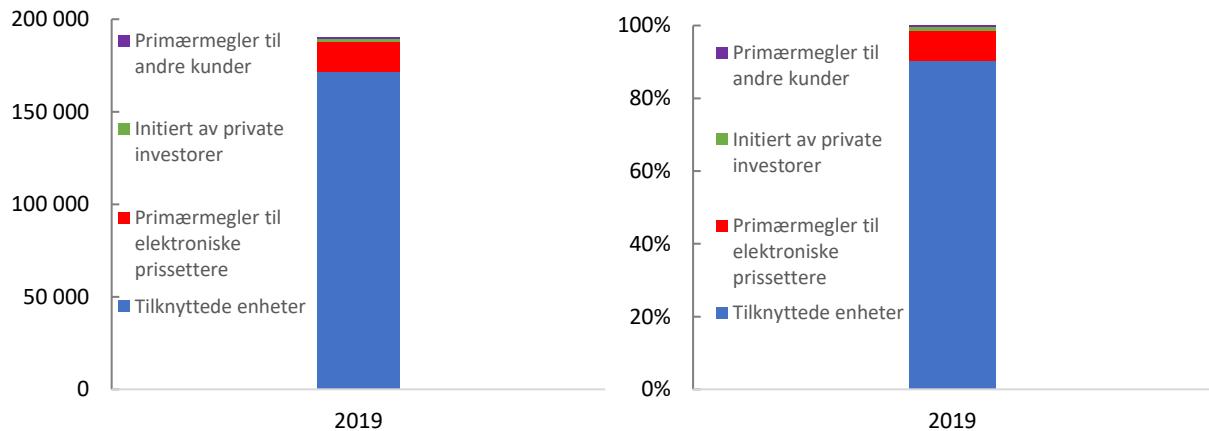

9. Annen fordeling av deltagende bankers omsetning

I årets undersøkelse har deltakende banker blitt bedt om å fordele omsetningen mellom der de opptrer som primærmegler til elektroniske prissettere som er ikke-banker, primærmegler til andre kunder, omsetning initiert av private investorer, og omsetning med tilknyttede enheter (related party trades). I undersøkelsen defineres primærmeglere som institusjoner som fasiliterer transaksjoner for sine kunder i primærmeglerens navn. Private investorer betegnes som private individer som utfører transaksjoner for egen bok, og eksempelvis ikke på vegne av en større institusjon. Tilknyttede enheter kan blant annet omfatte handler mellom rapportørbankenes egne filialer og datterselskaper.

I figur 9 er andelen av omsetningen fordelt på de fire kategoriene. Kategoriene er ikke uttømmende, og i kontakt med bankene kom det fram at ikke all omsetning kan fordeles på gruppene. Videre var det flere banker som oppga at de ikke opptrådte som primærhandler i perioden. 172 milliarder dollar av totalomsetningen i april 2019 var transaksjoner med tilknyttede enheter. Dette var om lag 90 prosent av totalomsetningen blant de fire kategoriene. Henholdsvis 15,7 milliarder, 2,2 milliarder og 656 millioner dollar knyttes til primærmegling til elektroniske prissettere som er ikke-banker, private investorer, og primærmegling til andre kunder.

Figur 9: Valutaomsetning i april som primærmegler, med private investorer og tilknyttede enheter. Prosentandeler. 2019.

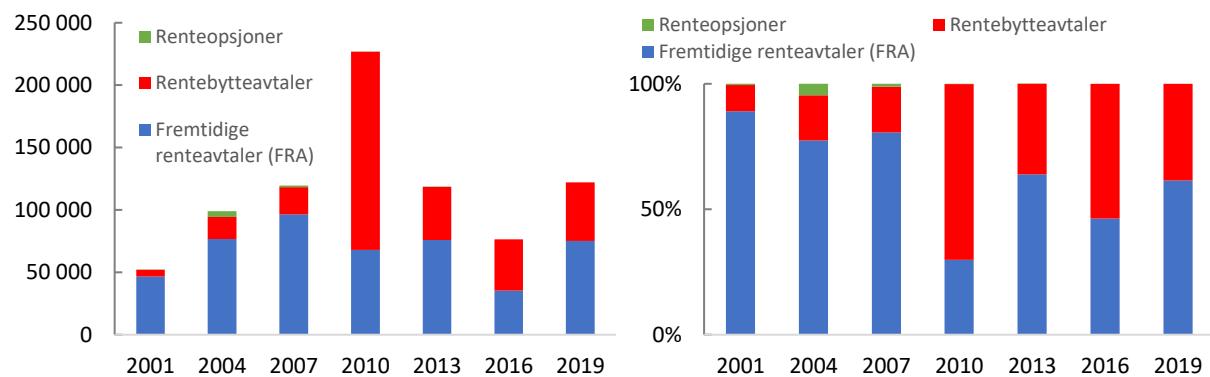
³ «Voice» omfatter handler som er gjort via telefon. Indirekte «voice»-handler tilsier handler som er gjort på telefon via en tredjepart eller «voice»-broker, mens direkte «voice»-handler er utenom tredjepart.

Omsetningen i det norske markedet for OTC rentederivater

1. Fordeling på transaksjonstype

Totalomsetningen av OTC rentederivater i det norske markedet i april 2019 var 122,1 milliarder amerikanske dollar mot 76,4 milliarder dollar i april 2016, en oppgang på om lag 60 prosent. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig daglig omsetning i det norske markedet på 6,4 milliarder dollar og 55,1 milliarder norske kroner. Etter at forrige undersøkelse i april 2016 viste den laveste omsetningen siden undersøkelsen i 2001, tok omsetningen i årets undersøkelse seg opp igjen. Størstedelen av økningen i omsetningen tilskrives transaksjonstypen fremtidige renteavtaler (FRA). Andelen økte fra 46,3 prosent i april 2016 til 61,5 prosent i april 2019. Derimot falt andelen til rentebytteavtaler⁴ fra 53,7 prosent i april 2016 til 38,5 prosent i 2019. I likhet med tidligere, ble det ikke rapportert omsetning i markedet for renteopsjoner i årets undersøkelse.

Figur 10: Omsetning av rentederivater i april fordelt på transaksjonstyper. Millioner USD og prosentandeler. 2001 – 2019.

Tabell 3: Omsetning av rentederivater i april fordelt på transaksjonstype, millioner USD og NOK.

Transaksjonstype	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
Fremtidige renteavtaler (FRA)	46 629	76 708	96 425	67 845	75 874	35 354	75 114
Rentebytteavtaler	5 422	17 800	21 896	158 855	42 754	41 007	46 977
Renteopsjoner	277	4 513	1 324	348	50	0	0
Total USD millioner	52 328	99 021	119 645	227 048	118 679	76 361	122 091
Gjennomsnitt pr. bankdag USD millioner	2 907	5 212	6 736	11 950	5 651	3 636	6 426
Total NOK millioner	475 662	685 225	717 870	1 344 124	687 150	627 689	1 046 321
Gjennomsnitt pr. bankdag NOK millioner	26 426	36 064	39 882	70 743	32 721	29 890	55 070

2. Fordeling på valuta

I tabell 4 er omsetningen i de ulike transaksjonstypene fordelt på valutaene knyttet til selve produktet. Tabellen viser at tilnærmet alle fremtidige renteavtaler ble omsatt i norske kroner i april 2019, slik tilfellet også var i april 2016. Over halvparten av rentebytteavtalene omsettes i norske kroner. Andelen har økt fra 31,2 prosent i april 2016 til 57,8 prosent i april 2019. Utenom norske kroner, omsettes mesteparten av rentebytteavtalene i euro. Det betyr at andelen til dollar har falt markert fra 58,8 prosent i 2016 til kun 3 prosent i april 2019.

⁴ I tabell V.11 i vedlegget er omsetningen for rentebytteavtaler fordelt på OIS-avtaler og andre rentebytteavtaler.

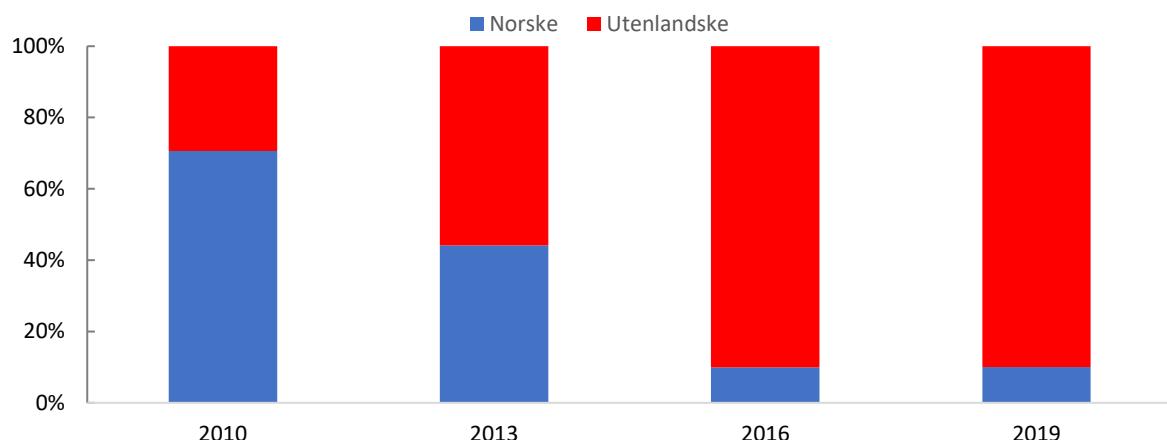
Tabell 4: Omsetning av rentederivater i april fordelt på valuta og transaksjonstype. Millioner USD og prosentandeler.

Fremtidige renteavtaler (FRA)	2013	Andel	2016	Andel	2019	Andel
NOK	73 296	96,6 %	33 864	95,8 %	74 759	99,5 %
USD	-	0 %	-	0,0 %	0	0,0 %
EUR	594	0,8 %	-	0,0 %	0	0,0 %
Andre valutaer	1 985	2,6 %	1 490	4,2 %	355	0,5 %
Total	75 874	100,0 %	35 354	100,0 %	75 114	100,0 %
Rentebytteavtaler	2013	Andel	2016	Andel	2019	Andel
NOK	21 941	51,3 %	12 811	31,2 %	29 491	57,8 %
USD	13 308	31,1 %	24 132	58,8 %	1 526	3,0 %
EUR	6 307	14,8 %	3 463	8,4 %	15 104	29,6 %
Andre valutaer	1 198	2,8 %	602	1,5 %	0	0,0 %
Total	42 754	100,0 %	41 007	100,0 %	51 063	100,0 %
Opsjoner	2013	Andel	2016	Andel	2019	Andel
NOK	28	56,0 %	-	0,0 %	-	0,0 %
USD	-	-	-	0,0 %	-	0,0 %
EUR	22	44,0 %	-	0,0 %	-	0,0 %
Andre valutaer	-	-	-	0,0 %	-	0,0 %
Total	50	100,0 %	-	0,0 %	-	0,0 %
Rentederivater totalt	2013	Andel	2016	Andel	2019	Andel
NOK	95 265	80,3 %	46 674	61,1 %	104 250	86,2 %
USD	13 308	11,2 %	24 132	31,6 %	1 526	1,3 %
EUR	6 923	5,8 %	3 463	4,5 %	15 104	12,5 %
Andre valutaer	3 183	2,7 %	2 092	2,7 %	0	0,0 %
Total	118 679	100,0 %	76 361	100,0 %	120 880	100,0 %

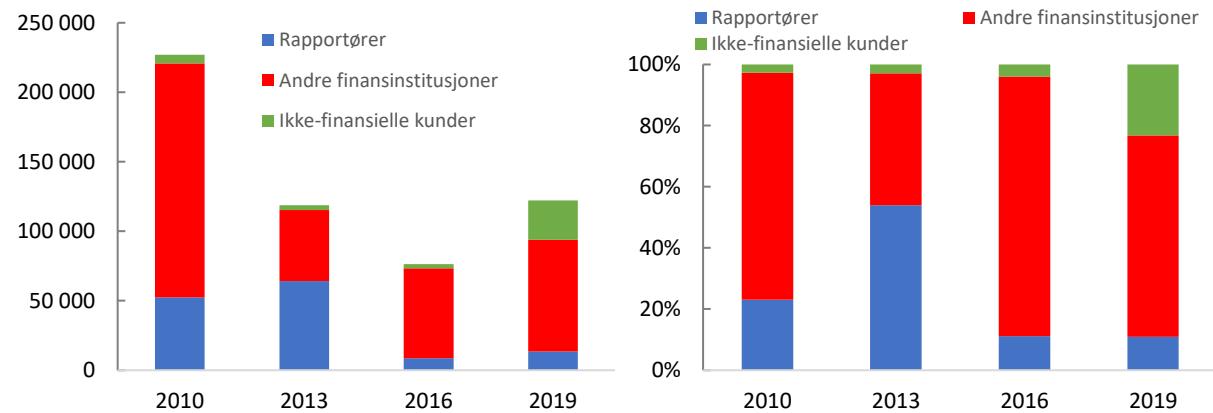
3. Fordeling på motparter

Etter å ha falt markert de seneste undersøkelsene, stabiliserte andelen av omsetningen med norske aktører seg i april 2019, se figur 11a. Andelen på 10 prosent er riktignok på et lavt nivå sammenliknet med tidligere undersøkelser. Andelen utenlandske aktører var 90 prosent i april 2019. I figur 11b har andelen til rapportører holdt seg på stabilt på 5,5 prosent, etter å ha falt markert i april 2016. Andelen til andre finansinstitusjoner økte betydelig i april 2016, men falt tilbake i april 2019 til 32,9 prosent. For ikke-finansielle kunder økte andelen markert fra 2 prosent i april 2016 til 11,6 prosent i april 2019.

Figur 11a: Omsetning av rentederivater i april fordelt på norske og utenlandske aktører. Prosentandeler. 2010 – 2019.

Figur 11b: Omsetning av rentederivater i april fordelt på motparter. Millioner USD og prosentandeler. 2010 – 2019.

Vedlegg

Valutamarkedet

Tabell V.1: Daglig valutaomsetning i april fordelt på transaksjonstyper. Millioner USD og prosentandeler.

Transaksjonstype	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
Spot	3 419	2 733	3 460	2 318	2 760	13 630	1 624
Valutaterminforretninger	9 438	11 658	28 458	19 580	18 553	26 645	27 937
- Kjøp/salg av valuta på termin	414	459	2 419	1 823	556	655	517
- Valutaswapper	9 024	11 199	26 039	17 756	17 998	25 990	27 420
Valutabytteavtaler (basisswapper)	17	16	54	409	163	75	361
Valutaopsjoner	96	49	109	143	129	127	72
Total	12 970	14 456	32 081	22 450	21 605	40 478	29 994
Transaksjonstype	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
Spot	26,4 %	18,9 %	10,8 %	10,3%	12,8%	33,7%	5,4 %
Valutaterminforretninger	72,8 %	80,7 %	88,7 %	87,2%	85,9%	65,8%	93,1 %
- Kjøp/salg av valuta på termin	3,2 %	3,2 %	7,5 %	8,1%	2,6%	1,6%	1,7 %
- Valutaswapper	69,6 %	77,5 %	81,2 %	79,1%	83,3%	64,2%	91,4 %
Valutabytteavtaler (basisswapper)	0,1 %	0,1 %	0,2 %	1,8%	0,8%	0,2%	1,2 %
Valutaopsjoner	0,7 %	0,3 %	0,3 %	0,6%	0,6%	0,3%	0,2 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0%	100,0 %

Handler mellom norske rapportører er målt kun én gang. Omsetningstall for valutamarkedet omfatter spot, kjøp/salg av valuta på termin, valutaswapper, valutabytteavtaler (basisswapper) og valutaopsjoner. Valutabytteavtaler er inkludert i tall for terminmarkedet forut for 2001.

Tabell V.2: Valutaomsetning i april fordelt på valuta. Millioner USD og prosentandeler.

Valuta	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
NOK	149 231	202 772	353 115	248 995	229 703	343 183	287 304
USD	204 358	224 011	489 567	333 222	340 881	667 797	397 602
EUR	77 880	76 198	145 295	109 462	127 835	534 160	292 814
Andre	34 832	45 720	161 089	130 627	191 314	128 215	145 610
Total	466 301	548 701	1 149 066	822 306	889 733	1 673 355	1 123 330
Valuta	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
NOK	32,0 %	37,0 %	30,7 %	30,3 %	25,8%	20,5%	25,6 %
USD	43,8 %	40,8 %	42,6 %	40,5 %	38,3%	39,9%	35,4 %
EUR	16,7 %	13,9 %	12,7 %	13,3 %	14,4%	31,9%	26,1 %
Andre	7,5 %	8,3 %	14,0 %	15,9 %	21,5%	7,7%	13,0 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0%	100,0%	100,0 %

Handler mellom norske rapportører er målt kun én gang, men totalomsetningen innebefatter dobbelttelling da det i enhver valutaforretning inngår to valutasorter.

Tabell V.3: Omsetning i spotmarkedet i april fordelt på valuta. Millioner USD og prosentandeler.

Valuta	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
NOK	14 740	21 556	29 263	24 551	26 191	65 362	17 476
USD	42 309	27 400	27 745	18 786	29 019	258 827	12 088
EUR	55 009	42 791	51 212	29 788	36 467	210 057	19 978
Andre	11 025	12 094	16 362	14 123	23 995	35 494	12 184
Total	123 083	103 841	124 582	87 248	115 671	569 741	61 727
Valuta	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
NOK	12,0 %	20,8 %	23,5 %	28,1 %	22,6 %	11,5%	28,3 %
USD	34,4 %	26,4 %	22,3 %	21,5 %	25,1 %	45,4%	19,6 %
EUR	44,7 %	41,2 %	41,1 %	34,2 %	31,5 %	36,9%	32,4 %
Andre	9,0 %	11,6 %	13,1 %	16,2 %	20,7 %	6,2%	19,7 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0%	100,0 %

Handler mellom norske rapportører er målt kun én gang, men totalomsetningen innebefatter dobbelttelling da det i enhver valutaforretning inngår to valutaer, som begge er med i oversikten.

Tabell V.4: Omsetning i terminmarkedet i april fordelt på valuta (inkluderer kjøp/salg av valuta på termin og valutaswapper). Millioner USD og prosentandeler.

Valuta	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
NOK	133 267	180 369	323 852	224 444	203 512	277 821	269 828
USD	160 975	196 456	461 646	314 436	311 862	408 969	385 514
EUR	21 857	32 658	94 084	79 674	91 368	324 103	272 836
Andre	23 687	33 501	144 902	116 504	167 319	92 721	133 426
Total	339 786	442 985	1 024 484	735 058	774 062	1 103 614	1 061 603
Valuta	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
NOK	39,2 %	40,7 %	31,6 %	30,5 %	26,3%	25,2%	25,4 %
USD	47,4 %	44,3 %	45,1 %	42,8 %	40,3%	37,1%	36,3 %
EUR	6,4 %	7,4 %	9,2 %	10,8 %	11,8%	29,4%	25,7 %
Andre	7,0 %	7,6 %	14,1 %	15,9 %	21,6%	8,4%	12,6 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0%	100,0%	100,0 %

Handler mellom rapportører er målt kun én gang, men totalomsetningen innebefatter dobbelttelling da det i enhver valutaforretning inngår to valutaer, som begge er med. Tall fra før 2004 inkluderer tall for valutabytteavtaler (basisswapper).

Tabell V.5: Valutaomsetning i april fordelt på motpart. Millioner USD og prosentandeler.

Motpart	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
Rapportører	201 207	209 279	385 625	249 543	250 728	536 616	283 741
- norske	19 242	6 376	3 103	4 914	2 705	6 365	3 299
- utenlandske	181 965	202 903	382 522	244 629	248 023	530 251	280 442
Annen finansinstitusjon	14 087	22 713	107 648	97 667	115 777	208 394	206 192
- norske	9 880	15 089	43 202	29 032	64 247	79 678	136 274
- utenlandske	4 207	7 624	64 446	68 635	51 530	128 715	69 918
Ikke-finansielle kunder	17 859	42 360	81 260	63 942	78 361	91 668	79 958
- norske	16 834	35 092	73 326	56 117	65 562	59 783	70 751
- utenlandske	1 024	7 268	7 934	7 825	15 799	31 886	9 207
Total	233 152	274 352	574 533	411 152	444 866	836 678	569 891
- norske	45 956	56 558	119 631	90 063	129 514	145 826	210 324
- utenlandske	187 196	217 794	454 902	321 089	315 352	690 853	359 567
Motpart	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
Rapportører	86,3 %	76,3 %	67,1 %	60,7 %	56,4 %	64,1 %	49,8 %
- norske	8,3 %	2,3 %	0,5 %	1,2 %	0,6 %	0,8 %	0,6 %
- utenlandske	78,0 %	74,0 %	66,6 %	59,5 %	55,8 %	63,4 %	49,2 %
Annen finansinstitusjon	6,0 %	8,3 %	18,7 %	23,8 %	26,0 %	24,9 %	36,2 %
- norske	4,2 %	5,5 %	7,5 %	7,1 %	14,4 %	9,4 %	23,9 %
- utenlandske	1,8 %	2,8 %	11,2 %	16,7 %	11,6 %	15,4 %	12,3 %
Ikke-finansielle kunder	7,7 %	15,4 %	14,2 %	15,5 %	17,6 %	11,0 %	14,0 %
- norske	7,2 %	12,8 %	12,8 %	13,6 %	14,1 %	7,1 %	12,4 %
- utenlandske	0,4 %	2,6 %	1,4 %	1,9 %	3,6 %	3,8 %	1,6 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
- norske	19,7 %	20,6 %	20,8 %	21,9 %	29,1 %	17,4 %	36,9 %
- utenlandske	80,3 %	79,4 %	79,2 %	78,1 %	70,9 %	82,6 %	63,1 %

Handler mellom norske rapportører er målt kun én gang. Tall før 2007 inkluderer valutabytteavtaler (basisswapper).

Tabell V.6a: Omsetning i terminmarkedet i april fordelt på løpetid. Millioner USD og prosentandeler.

Løpetid	2010	Andel	2013	Andel	2016	Andel
7 dager eller mindre	225 091	60,5 %	251 382	64,5%	384 352	69,0%
Over 7 dager	144 832	38,9 %	135 412	34,8%	169 662	30,4%
Over 1 år	2 050	0,6 %	2 820	0,7%	3 281	0,6%
Total	371 973	100,0 %	389 614	100,0%	557 295	100,0%

Ikke korrigert for dobbelttelling mellom norske rapportører.

Tabell V.6b: Omsetning i terminmarkedet i april fordelt på løpetid.
Millioner USD og prosentandeler.

Løpetid	2019	Andel
7 dager eller mindre	361 230	67,7 %
Over 7 dager opp til 1 måned	42 006	7,9 %
Over 1 måned opp til 3 måneder	68 268	12,8 %
Over 3 måneder og opp til 6 måneder	54 233	10,2 %
Over 6 måneder	7 644	1,4 %
Total	533 381	100,0 %

Ikke korrigert for dobbelttelling mellom norske rapportører.

Tabell V.7.a: Omsetning av valutaopsjoner i april fordelt på valuta. Millioner USD og prosentandeler.

Valuta	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
NOK	1 234	848	1 213	2 119	1 857	2 207	1 283
USD	1 075	155	691	881	862	1 624	717
EUR	1 014	749	1 338	2 114	1 858	1 124	652
Andre	130	125	690	320	817	380	93
Total	3 453	1 876	3 932	5 434	5 393	5 334	2 745
Valuta	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
NOK	35,7 %	45,2 %	30,9 %	39,0 %	34,4 %	41,4%	46,7 %
USD	31,1 %	8,2 %	17,6 %	16,2 %	16,0 %	30,4%	26,1 %
EUR	29,4 %	39,9 %	34,0 %	38,9 %	34,4 %	21,1%	23,8 %
Andre	3,8 %	6,7 %	17,5 %	5,9 %	15,1 %	7,1%	3,4 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0%	100,0 %

Tabell V.7.b: Omsetning av valutabytteavtaler (basisswapper) i april fordelt på valuta. Millioner USD og Prosentandeler.

Valuta	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
NOK	223	118	969	4 827	2 411	1 165	6 384
USD	218	223	541	4 585	2 549	457	5 538
EUR	85	170	280	5 798	1 246	943	899
Andre	74	113	148	300	633	55	884
Total	600	624	1 938	15 510	6 833	2 620	13 705
Valuta	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
NOK	37,2 %	18,9 %	50,0 %	31,1 %	35,2 %	44,4%	46,6 %
USD	36,3 %	35,7 %	27,9 %	29,6 %	37,3 %	17,4%	40,4 %
EUR	14,2 %	27,3 %	14,5 %	37,4 %	18,2 %	36,0%	6,6 %
Andre	12,3 %	18,1 %	7,6 %	1,9 %	9,3 %	2,1%	6,5 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0%	100,0 %

Handler mellom norske rapportører er målt kun én gang, men totalomsetningen innebærer dobbelttelling da det i enhver valutaforretning inngår to valutaer, som begge er med.

Tabell V.8: Valutaomsetning i april 2019 fordelt på markedsplasser. Millioner USD og prosentandeler.

	Voice ¹		Elektronisk ²				Uallokert	
	Direkte	Indirekte	Direkte		Indirekte			
	Direkte	Indirekte	Enkelt bank platform ³	Andre	Anonyme plattformer ⁴	Oppgitte plattformer		
Spot	6 363	71	9 039	8 637	3	4 634	2 116	
Kjøp/salg av valuta på termin	2 999	0	3 116	127	7	3 576	1	
Valutaswapper	154 398	55 469	128 089	15 286	47 324	9 405	111 007	
Valutabytteavtaler (basisswapper)	5 624	1 230	0	0	0	0	0	
Valutaopsjoner	961	206	123	82	0	0	0	
Totalt	170 345	56 976	140 368	24 132	47 334	17 615	113 125	
	Voice ¹		Elektronisk ²				Uallokert	
	Direkte	Indirekte	Direkte		Indirekte			
	Direkte	Indirekte	Enkelt bank platform ³	Andre	Anonyme plattformer ⁴	Oppgitte plattformer		
Spot	20,6 %	0,2 %	29,3 %	28,0 %	0,0 %	15,0 %	6,9 %	
Kjøp/salg av valuta på termin	30,5 %	0,0 %	31,7 %	1,3 %	0,1 %	36,4 %	0,0 %	
Valutaswapper	29,6 %	10,6 %	24,6 %	2,9 %	9,1 %	1,8 %	21,3 %	
Valutabytteavtaler (basisswapper)	82,1 %	17,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	
Valutaopsjoner	70,0 %	15,0 %	9,0 %	6,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	
Totalt	29,9 %	10,0 %	24,6 %	4,2 %	8,3 %	3,1 %	19,9 %	

1) «Voice» omfatter handler som er gjort via telefon. Indirekte «voice»-handler tilsier handler som er gjort på telefon via en tredjepart eller «voice»-broker, mens direkte «voice»-handler er utenom tredjepart.

2) Indirekte elektroniske handler tilsier handler gjort på en elektronisk handleplattform via en tredjepart, mens direkte elektroniske handler er utenom tredjepart.

3) Enkelt bank plattform tilsier elektroniske handleplattformer som eies og opereres av en bank.

4) I undersøkelsen for april 2019 endret BIS underkategoriene til en grovere inndeling for indirekte elektroniske handler sammenlignet med tidligere.

Tabell V.9: Valutaomsetning i april 2019 fordelt på primærmegler, med private investorer og tilknyttede identiteter. Millioner USD og prosentandeler.

Kategori	2019	Andel
Primærmegler m/ elektroniske prissettere	15 737	8,3 %
Primærmegler m/ andre kunder	656	0,3 %
Initiert av private investorer	2 204	1,2 %
Tilknyttede enheter	171 868	90,2 %
Totalt	190 465	100,0 %

Ikke korrigert for dobbeltelling mellom norske rapportører.

Tabell V.10: Daglig omsetning av rentederivater i april fordelt på transaksjonstyper. Millioner USD og prosentandeler.

Transaksjonstype	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
Fremtidige renteavtaler (FRA)	2 591	4 037	5 357	3 571	3 613	1 684	3 953
Rentebytteavtaler	301	937	1 216	8 361	2 036	1 953	2 472
Renteopsjoner	15	238	74	18	2	0	0
Total	2 907	5 212	6 647	11 950	5 651	3 636	6 426
Transaksjonstype	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
Fremtidige renteavtaler (FRA)	89,1 %	77,5 %	80,6 %	29,9 %	63,9 %	46,3 %	61,5 %
Rentebytteavtaler	10,4 %	18,0 %	18,3 %	70,0 %	36,0 %	53,7 %	38,5 %
Renteopsjoner	0,5 %	4,5 %	1,1 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Handler mellom norske rapportører er målt kun én gang.

Tabell V.11: Daglig omsetning av rentederivater i april fordelt på mer detaljerte transaksjonstyper. Millioner USD og prosentandeler.

Transaksjonstype	2019
Fremtidige renteavtaler (FRA)	3 953
OIS-avtaler	895
Andre swapavtaler	1 578
Renteopsjoner	0
Total	6 426
Transaksjonstype	2019
Fremtidige renteavtaler (FRA)	61,5 %
OIS-avtaler	13,9 %
Andre swapavtaler	24,6 %
Renteopsjoner	0,0 %
Total	100,0 %

Handler mellom norske rapportører er målt kun én gang.

Tabell V.12: Omsetning av rentederivater i april fordelt på motparter. Millioner USD og prosentandeler.

Motpart	2010	Andel	2013	Andel	2016	Andel	2019	Andel
Rapportører	52 353	23,1 %	64 090	27,0 %	8 544	5,6 %	13 375	5,5 %
- norske	5 399	2,4 %	23 636	10,0 %	1 632	1,1 %	4 086	1,7 %
- utenlandske	46 954	20,7 %	40 454	17,0 %	6 913	4,5 %	9 289	3,8 %
Andre finansinstitusjoner	168 494	74,4 %	51 157	21,6 %	64 808	42,4 %	80 381	32,9 %
- norske	148 949	65,6 %	26 695	11,2 %	3 024	2,0 %	7 310	3,0 %
- utenlandske	19 545	8,6 %	24 461	10,3 %	61 784	40,5 %	73 071	29,9 %
Ikke-finansielle kunder	6 201	2,7 %	3 432	1,4 %	3 009	2,0 %	28 334	11,6 %
- norske	5 863	2,6 %	2 049	0,9 %	2 912	1,9 %	811	0,3 %
- utenlandske	338	0,1 %	1 383	0,6 %	98	0,1 %	27524	11,3 %
Totalt	227 048	100,0 %	237 358	100,0 %	152 722	100,0 %	244 182	100,0 %
- norske	160 211	70,6 %	104 761	44,1 %	15 135	9,9 %	24 415	10,0 %
- utenlandske	66 837	29,4 %	132 597	55,9 %	137 588	90,1 %	219 768	90,0 %

Handler mellom norske rapportører er kun målt én gang.